

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

MOBİLYA SEKTÖRÜ

●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Maden, Metal ve Orman Ürünleri Daire Başkanlığı

MOBİLYA

1. SEKTÖRÜN TANIMI

Ticarete konu olan tüm ürünler için iki temel sınıflandırma sistemi kullanılmaktadır. Detaylı veriler için Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi (The Harmonized Commodity Description and Coding Systems) kısaca Armonize Sistem kullanılırken, toplulaştırılmış veriler için ise Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması (SITC Rev.3, Standart International Trade Classification) kullanılmaktadır.

Mobilya, Standart Uluslararası Ticari Sınıflandırmaya (SITC) göre 821. ve 872.4. bölümlerde sınıflandırılmıştır. Mobilyanın SITC-Standart Uluslararası Ticari Sınıflandırılması aşağıda verilmektedir.

SITC Kodu - Ürün Tanımı

- 821.1 – Oturmaya mahsus mobilyalar (yatak haline getirilebilen türden olsun olmasın), bunların aksam ve parçaları
- 821.2 – Yatak takımı eşyası ve benzeri eşya
- 821.3 – Metalden mobilyalar (başka yerde sınıflandırılmayan)
- 821.5 – Ahşap mobilyalar (başka yerde sınıflandırılmayan)
- 821.7 – Diğer maddelerden mobilyalar (başka yerde sınıflandırılmayan)
- 821.8 – 821.3, 821.5 ve 821.7 grubundaki mobilyaların aksam ve parçaları
- 872.8 – Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, bunların aksam ve parçaları

Kısa anlamda Armonize Sistem, geniş anlamda ise Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon Kodları (G.T.İ.P.) esas alınarak oluşturulan Mobilya ürün tanımları aşağıda verilmektedir.

GTİP Kodu – Ürün Tanımı

- 9401 - Oturmaya mahsus mobilyalar, bunların aksam ve parçaları
- 9402 - Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan mobilyalar, bunların aksam ve parçaları
- 9403 - Diğer mobilyalar, bunların aksam ve parçaları
- 9404 - Somyalar, yatak takımı eşyası ve benzeri eşya

2. TÜRKİYEDE ÜRETİM

Türk mobilya endüstrisi, genelde çoğu geleneksel yöntemlerle çalışan atölye tipi, küçük ölçekli işletmelerin ağırlıkta olduğu bir görünüme sahiptir. Buna karşın özellikle son 15-20 yıllık süreçte küçük ölçekli işletmelerin yanı sıra orta ve büyük ölçekli işletmelerin sayısı artmaya başlamıştır. TÜİK Genel Sanayi ve İşyerleri Sayımı verilerine göre sektör 150.427 kişiyi istihdam etmektedir. Bu alanda faaliyet gösteren işletme sayısı ise 34.438'dir.

Fabrikasyon üretim yapan firmaların, istihdam düzeyi ile paralel olarak büyük firmalardan oluştuğu düşünülmektedir. Fabrikasyon üretim yapan firmaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Mobilya ve orman ürünlerinde, sektörde önemli bir yer tutmamakla beraber, faaliyet gösteren yabancı sermayeli firma sayısı, mutfak mobilyası başta olmak üzere artmaktadır. Dünya devi IKEA'nın İstanbul, İzmir, Bursa ve Ankara'da açtığı ve açmakta olduğu perakende mağazaları da sektöre dinamizm getirmiştir.

Türkiye'de mobilya sektörü, pazarın yoğunlaştığı ve/veya orman ürünlerinin yoğun olduğu belirli bölgelerde toplanmıştır. Önemli mobilya üretim bölgeleri toplam üretimdeki paylarına göre; İstanbul, Ankara, Bursa (İnegöl), Kayseri, İzmir ve Adana olarak sıralanmaktadır.

TÜİK İşyeri Sayımı verilerine göre ISIC-REV.3 No:3611-3614 numaralı alanlarda tanımlanan mobilya grubu ürünlerde hem işyeri hem de istihdam düzeyi itibari ile İstanbul önde gelmektedir. İstihdam düzeyi sıralamasında İstanbul'u sırası ile Ankara, Bursa, Kayseri ve İzmir takip etmektedir.

İstanbul'da mobilya sektörü muhtelif yerlere dağılmış olmakla beraber en önemli iki merkez İkitelli Organize Sanayi bölgesindeki Masko ve küçük sanayi sitesi Modoko'dur. İstanbul mobilya sektörü işletme başına ortalama 3,7 kişilik istihdam düzeyi ile 3,2 kişi/işletme olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir istihdam yapısına sahiptir.

Ankara mobilya üretiminde her zaman için önemli bir merkez olmuştur. TÜİK verilerine göre toplam istihdam düzeyi ve işletme sayısı itibari ile İstanbul'un ardından gelmektedir. Ankara'da mobilya sektörü Siteler semtiyle özdeşleşmiştir. Siteler 1960lı yıllarda Marangozlar Odasının önderliğinde kurulmuş olup, bugün 5.000 dönüm arazi üzerinde faaliyet gösteren büyük bir organize sanayi bölgesidir. Bölge küçük ve orta ölçekli mobilya üretimi yapan birçok işletmeyi barındırmaktadır. Sitelerdeki kayıtlı firma sayısının 10.000i aştığı sanılmaktadır. Ancak bu işletmeler emek yoğun işletmeler olup, büyük ölçekli üretim yapan firma sayısı azdır. TÜİK istatistiklerine göre işletme başına düşen 2,7 kişilik istihdamı ile Ankara, sektörde Türkiye ortalamasının altında eleman çalıştırmaktadır.

Büyük ormanlık alanlara sahip olan ve bunun sonucu olarak ağaç sanayiinin hızlı bir gelişme gösterdiği Bursa-İnegöl Bölgesi de gelişme dinamiği yüksek bir bölgedir. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmasının getirdiği ticari hareketliliği ve hammadde kaynaklarına yakın olmasının avantajını iyi değerlendiren İnegöl bugün bir mobilya merkezidir. Bursa-İnegöl mobilya sektörü istihdam düzeyi itibari ile Ankara'dan sonra gelmektedir. Ancak sektörde yapılan ihracatın bölgelerimize göre dağılımında Kayseri ve İstanbul'un ardından üçüncü sıradadır. Bölgenin ihracatta yakaladığı bu başarı, Bursa-İnegöl'ün mobilyada önemli bir uluslararası merkez olma yolunda olduğunu göstermektedir.

Kayseri'de mobilya sektörünün yükselişi kanepeler, koltuk ve yataklarla başlamıştır. Teknolojik gelişmeler ve yeni yatırımlarla bugün mobilyanın her dalında üretim yapan firmaları ile Kayseri, Türkiye'nin önemli bir mobilya merkezi haline gelmiştir. TOBB verileri ve TÜİK

ihracat rakamlarına göre Kayseri, sektörün en büyüklerini içerisinde barındırmaktadır. Kayseri Marangozlar Mobilyacılar ve Döşemeciler Odası verilerine göre sektörde faaliyet gösteren firma sayısı 3.500'ü geçmektedir. Bunlardan yaklaşık 400 tanesi fabrikasyon seri üretim yapabilen ihracata dönük çalışan firmalardır. TÜİK verilerine göre, firma başına düşen 11,5 kişilik istihdam düzeyi ile, bölgede Türkiye ortalamasının çok üzerinde bir oranla eleman istihdam edilmektedir. Firma başına düşen eleman sayısının yüksekliği Kayserinin, büyük ölçekli firmaların yoğunlaştığı bir bölgemiz olduğunu göstermektedir. 2011 yılında 322 milyon dolarlık ihracatı ile Türkiye'nin mobilya ihracatının yaklaşık % 20'sini tek başına yapan Kayseri, ülkemizin en önemli mobilya üretim ve ihracat merkezi durumundadır.

İzmir bölgesi istihdam düzeyine göre Kayserinin ardından 5. sırada gelmektedir. Karabağlar ve Kısıkköy mobilya şehri sektörün yoğunlaştığı mekanlar olup, şehir sahip olunan liman, ulaşım kolaylığı ile de ihracatta önemli atılımlar içerisindedir. Firma başına düşen çalışan sayısı açısından 2,66 kişi ile Türkiye ortalamasının altında istihdam düzeyine sahip olan bölgede daha çok küçük firmalar bulunmaktadır.

Mobilya talebi büyük ölçüde yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Ofis mobilyaları için ise talep büyük ölçüde işyeri açılması ve inşaatlarına, ofis otomasyon sistemlerinin kullanımına ve doğal olarak istihdamın artmasına bağlıdır. Bu nedenle talep esnekliği yüksek bir tüketim malı olan mobilyaya olan talep ve kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara paralel olarak inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir.

Kapasite kullanımının artırılmamasındaki en önemli etken iç pazardaki talep daralmasıdır. Sektörün tam kapasite ile çalışmamasının nedenlerinin başında iç talep, ikinci sırada dış talep yetersizliği gelmektedir. Talep yetersizliğini finansman, çalışanlarla ilgili sorunlar, yerli ve yabancı hammadde yetersizliği ve diğer nedenler izlemektedir.

3. TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

Türk mobilya sanayii 2001 yılından itibaren dış ticarete sürekli olarak artı vermeye başlamıştır. Geçen dönemde yaşanan krizlerle birlikte iç talepte görülen daralma firmalarca ihracata yönelinerek atlatılmaya çalışılmış olup, yaşanan süreç bu durumun geçici bir yöneliş olmayıp firmalarımızın tercihi haline geldiğini göstermektedir. İhracat artık can havli ile girilen bir süreç olmaktan çıkıp gelişimin ardındaki en önemli güç haline gelmiştir.

Sektörce yapılan ihracatın üçte biri AB'ye ve ithalatın yarısından fazlası AB'den yapılmaktadır. Sektördeki bu bölgesel yoğunlaşma, AB pazarı ve tüketicisinin nitelikleri düşünüldüğünde olumlu olmakla beraber, sektörün uzun dönemli hedefleri açısından pazar çeşitlendirilmesine (ABD gibi alternatif pazarlar ile) gidilmesi ihtiyacını da ortaya koymaktadır.

2001 yılı itibari ile ihracatta yakalanan olumlu sürecin devam ederek, önemli miktarlarda açık verilen ülke dış ticaretinde, sektörün artı dış ticaret geleneğini sürdürmesi ve ülke ekonomisine katkısını devam ettirmesi beklenmektedir. Daha sağlıklı makro-ekonomik koşullarda ve edinilen dış pazar deneyimleri ile birlikte mobilya sanayii daha büyük artışlara müsait bir dinamizme ve potansiyele sahiptir.

3.1. İHRACAT

Mobilya sektörü, işyeri sayısı ve yarattığı istihdam ile önemli bir sektör olmasına karşın ihracatımız içindeki payı düşüktür. Sektörün toplam ihracat içindeki payı 2011 yılında

%1,19 iken 2014'te %1,54 olarak gerçekleşmiştir. Mobilya sektörünün gelişmesi mobilya ihracatının gelişmesine bağlıdır. Türkiye'nin mobilya ihracatı 2001 yılında 192 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2015 yılında önemli oranda artarak 2 milyar 193 milyon dolara ulaşmıştır.

Türkiye'nin Ürünler Bazında Mobilya İhracatı (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP No.	Ürünler	2013	2014	2015
940110	Hava Taşıtlarında Kullanılan Türde Oturmaya Mahsus Mobilyalar	484	1.346	936
940120	Motorlu Taşıtlarda Kullanılan Oturmaya Mahsus Mobilyalar	135.277	150.873	158.345
940130	Yüksekliği Ayarlanabilen Döner Koltuk-Sandalyeler	44.094	35.922	32.756
940140	Yatak Haline Getirilebilen Oturma Mobilyası (Kamp Ve Bahçe İçin Hariç)	139.900	135.861	112.290
940151	Hint Kamışı/Bambudan Oturmaya Mahsus Mobilyalar	45	75	27
940159	Roten Kamışı, Sepetçi Söğüdü Vb. Maddelerden Oturmaya Mahsus Mobilyalar	496	305	491
940161	Ahşap İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	155.310	178.614	172.742
940169	Ahşap İskeletli İç Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	43.124	43.834	38.322
940171	Metal İskeletli İç Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	15.371	13.418	15.902
940179	Metal İskeletli İç Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	19.626	19.128	17.602
940180	Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	73.875	70.488	67.516
940190	Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam, Parçaları	110.998	137.767	129.155
940210	Dişçi/Berber Koltukları Vb. Koltuklar Ve Aksam, Parçaları	2.859	4.092	3.947

940290	Tıp, Cerrahi, Dişçilikte Kullanılan Mobilya, Masa, Karyola Vb. Aksam/Parçalar	49.352	40.408	25.873
940310	Yazıhanelerde Kullanılan Türde Metal Mobilyalar	57.136	57.511	45.131
940320	Diğer Metal Mobilyalar	105.650	115.021	117.673
940330	Yazıhanelerde Kullanılan Türde Ağaç Mobilyalar	79.502	86.779	58.098
940340	Mutfaklarda Kullanılan Türde Ahşap Mobilyalar	39.367	44.496	56.443
940350	Yatak Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar	465.812	516.834	476.643
940360	Diğer Ahşap Mobilyalar	392.770	442.878	407.032
940370	Plastik Maddelerden Diğer Mobilyalar	46.806	48.188	47.548
940381	Hint Kamışı/Bambudan Diğer Mobilyalar	38	73	43
940389	Diğer Maddelerden Diğer Mobilyalar	16.231	17.122	21.306
940390	Diğer Mobilyalara Ait Aksam, Parçalar	122.032	127.783	120.972
940410	Somiyalar	3.920	4.199	1.306
940421	Gözenekli Kauçuk/Plastikten Yataklar	4.017	6.181	4.203
940429	Diğer Maddelerden Yataklar	55.875	61.365	61.498
	Toplam	2.179.968	2.360.561	2.193.800

Kaynak:TÜİK

Sektördeki firmaların bir kısmı doğrudan ihracat yaparken, büyük bir kısmı, diğer firmalar ve özellikle yurtdışı taahhüt işleri yapan müteahhitlik firmaları aracılığıyla ürünlerini ihraç etmektedir. Diğer yandan, son yıllarda yurtdışı pazarlara doğrudan kendi dağıtım kanalları ile açılan firmalarımızın sayısında önemli bir artış olmuştur.

1980'li yıllara kadar ihracatın büyük çoğunluğu Orta Doğu ülkelerine yönelmiş durumda iken 1990 sonrası AB ülkeleri, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Rusya Federasyonuna yönelmiştir. Rusya Federasyonu ve Türk Cumhuriyetlerine gerçekleştirilen mobilya ihracatında, bu ülkelerde alınan müteahhitlik işlerine paralel olarak bir artış yaşanmıştır. Ancak 1997 yılından itibaren ekonomik krizlerle birlikte Rusya Federasyonuna gerçekleştirilen mobilya ihracatı eski seviyesini yakalayamamıştır. 27 AB ülkesinin mobilya ihracatımızdaki payı 2005 yılında % 55 iken devamlı olarak düşüş göstererek 2015 yılında % 26,4 olmuştur. Son yıllarda komşu ve çevre ülkelere yapılan ihracat artarken AB

ülkelerine yapılan ihracatın toplam mobilya ihracatına oranı azalmaktadır. Bu eğilimin pazar çeşitlenmesi açısından olumlu bir süreç olduğu söylenebilir.

Mobilya ihracatımız incelendiğinde 2009 yılından itibaren en büyük pazarın Irak olduğu görülmektedir. Bu ülkeye ihracatımızda 2015 yılında bir önceki seneye göre %10,7 oranında düşerek 426 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

Mobilya ihraç ettiğimiz diğer önemli pazarlar ise Suudi Arabistan, Almanya, Libya, Fransa, Azerbaycan, ABD, Türkmenistan ve İngiltere'dir. 2015 yılı içerisinde ihracatın istenilen düzeylere ulaşamamasında komşu ve çevre ülkelerde yaşanan siyasi sorunlar kadar modern ve tasarım odaklı üretimin yeterince kullanılmayışı da önemli bir etkidir. Finansman sorunları, özellikle orta ve küçük ölçekli firmaların dış pazarlar konusunda bilgi eksikliği ise ihracatta karşılaşılan diğer önemli problemlerdir.

Ülkelere Göre Mobilya İhracatımız (Değer: 1000 ABD \$)

Ülke Adı	2013	2014	2015
Irak	451.531	477.153	425.981
Suudi Arabistan	81.248	113.246	159.752
Almanya	135.302	141.424	146.945
Libya	234.417	187.240	136.225
Fransa	103.844	117.152	123.173
Azerbaycan	165.270	176.781	100.718
A.B.D.	37.656	63.563	90.582
Türkmenistan	86.958	98.922	82.653
İngiltere	55.971	60.478	60.708
B.A.E.	39.438	39.622	57.302
Hollanda	45.390	45.778	42.769
İran	30.182	35.116	38.547
Romanya	26.242	43.138	37.545
İtalya	33.059	34.667	36.739
İsrail	30.015	32.584	36.419
Cezayir	16.343	29.056	36.363
Rusya Federasyonu	96.893	76.121	31.254
Gürcistan	30.149	42.990	30.062
Mısır	22.748	27.176	27.834
K.K.T.C.	23.361	22.839	24.046
İspanya	21.976	24.334	23.375
Belçika	21.237	24.626	22.853
Katar	18.473	16.640	21.402
Kazakistan	27.851	28.101	21.126
Yunanistan	17.190	21.431	18.949
Avusturya	24.644	21.488	18.778
Fas	12.232	15.998	18.084
Kuveyt	12.576	13.927	15.783
Bulgaristan	13.246	13.530	15.113
Lübnan	11.015	14.154	14.524
Ürdün	9.545	13.371	12.946
Nijerya	9.912	13.144	12.938
Liste Toplamı	1.945.913	2.085.790	1.941.491
Genel Toplam	2.179.968	2.360.561	2.193.800

Kaynak: TÜİK

Türkiye’de mobilya üretiminde kullanılan teknoloji, artan ihraç imkanları ve ihracatçı firma sayısı ile birlikte her geçen gün gelişmekte ve dünya ile rekabet edebilmektedir. Diğer yandan zanaat geleneğinin devam ettirildiği KOBİ nitelikli firmalarımız ile de el yapımı mobilya üretimi ağırlığını/önemini korumaktadır. Sektörde ürün tasarımının öneminin anlaşılması, marka bilincinin oluşması/oluşturulması çabaları ile bu konulara ayrılan bütçe imkanları da artırılmaktadır. Mobilya tasarımcılarının yetiştirilmesine gereken ilginin gösterilmesi (gerek sektör örgütleri ve gerekse İhracatçı Birliklerince sektöre yönelik düzenlenmekte olan tasarım yarışmaları bu yönelimi gösteren önemli organizasyonlardır) ve istihdamlarının sağlanması, sektörün gelişimi açısından büyük önem arz etmektedir.

AB ile süre gelen yoğun ticari alışveriş, sektörle ilgili olarak AB’de var olan kalite ve sağlığa ilişkin standartlara uyumu kolaylaştırmaktadır. Fabrikasyon üretimin yaygınlaşması, tüketicinin bilinçlendirilmesi ve artan ihracat da bu ve benzeri gelişmeleri, zorunlu kılmaktadır.

3.2 İTHALAT

1986 yılında mobilya ithalatının daha fazla serbestleştirilmesi ve daha sonra 1996 yılında Gümrük Birliğine girmemiz ile mobilya ithalatında artış görülmüştür. 1994’te mobilya ithalatı 38 milyon dolar civarında gerçekleşirken bir sonraki yıl % 79’luk bir artışla 68 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir. İthalattaki bu hızlı yükseliş daha sonraki yıllarda da devam etmiş ancak 2001 yılında, yaşanan krizin de etkisiyle mobilya ithalatı bir önceki yıla göre % 40 oranında azalarak 122 milyon dolara düşmüştür. Kriz sonrası dönemde mobilya ithalatında yaşanan gerileme 2002 yılı ile birlikte küçük bir artışla 128 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Sektör ithalatı sonraki yıllarda da, ekonomik iyileşmeye paralel olarak, artışını sürdürmüş ancak 2009 yılında küresel krize bağlı olarak bir önceki yıla oranla % 37 azalışla 568 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Krizin etkilerinin iyice azaldığı 2011 yılında ise sektör ithalatı bir önceki seneye göre %25,7 oranında artmış ve 2008 yılı değerlerini aşarak 857 milyon dolar olmuştur. 2015 yılı mobilya ithalatı bir önceki seneye göre %12 oranında azalarak 774 milyon dolara gerilemiştir.

Türkiye’nin Ürünler Bazında Mobilya İthalatı (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP No.	Ürünler	2013	2014	2015
940110	Hava Taşıtlarında Kullanılan Türde Oturmaya Mahsus Mobilyalar	2.416	8.662	14.307
940120	Motorlu Taşıtlarda Kullanılan Oturmaya Mahsus Mobilyalar	18.632	20.076	16.369
940130	Yüksekliği Ayarlanabilen Döner Koltuk-Sandalyeler	33.718	32.937	29.047
940140	Yatak Haline Getirilebilen Oturma Mobilyası (Kamp Ve Bahçe İçin Hariç)	10.536	12.390	13.463
940151	Hint Kamışı/Bambudan Oturmaya Mahsus Mobilyalar	3.100	2.422	1.793
940159	Roten Kamışı, Sepetçi Söğüdü Vb. Maddelerden Oturmaya Mahsus Mobilyalar	2.153	1.810	1.861
940161	Ahşap İskeletli İçerikli Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	67.396	67.615	62.330
940169	Ahşap İskeletli İçerikli Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	21.507	22.787	20.448

940171	Metal İskeletli İçi Doldurulmuş Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	65.777	68.289	55.567
940179	Metal İskeletli İçi Doldurulmamış Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	46.994	52.397	45.228
940180	Oturmaya Mahsus Diğer Mobilyalar	29.693	35.740	28.382
940190	Oturmaya Mahsus Mobilyaların Aksam, Parçaları	149.493	149.805	137.990
940210	Dişçi/Berber Koltukları Vb. Koltuklar Ve Aksam, Parçaları	3.266	5.669	3.495
940290	Tıp, Cerrahi, Dişçilikte Kullanılan Mobilya, Masa, Karyola Vb. Aksam/Parçalar	23.204	31.616	26.327
940310	Yazıhanelerde Kullanılan Türde Metal Mobilyalar	4.429	6.842	5.696
940320	Diğer Metal Mobilyalar	78.136	75.512	58.128
940330	Yazıhanelerde Kullanılan Türde Ağaç Mobilyalar	9.378	10.561	8.884
940340	Mutfaklarda Kullanılan Türde Ahşap Mobilyalar	28.091	23.303	22.583
940350	Yatak Odalarında Kullanılan Türden Ahşap Mobilyalar	32.015	30.239	30.389
940360	Diğer Ahşap Mobilyalar	123.646	116.948	102.574
940370	Plastik Maddelerden Diğer Mobilyalar	13.936	12.720	10.690
940381	Hint Kamışı/Bambudan Diğer Mobilyalar	1.097	781	618
940389	Diğer Maddelerden Diğer Mobilyalar	29.412	32.819	33.496
940390	Diğer Mobilyalara Ait Aksam, Parçalar	54.533	42.371	32.755
940410	Somyalar	1.129	1.309	941
940421	Gözenekli Kauçuk/Plastikten Yataklar	6.361	7.704	5.346
940429	Diğer Maddelerden Yataklar	5.289	5.724	5.684
	Toplam	865.335	879.050	774.388

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin mobilya ithalatı yaptığı ülkelerin başında AB ülkeleri gelmekle beraber, 2006 yılı itibariyle Çin, ülke bazında en fazla mal alımı yapılan ülkedir. Çin sahip olduğu maliyet avantajını kullanarak toplam ithalatın yaklaşık 3'te birini karşılar hale gelmiştir. AB ülkeleri içerisinde 2015 yılı itibariyle en fazla ithalat yapılan ülke 87 milyon dolar ile İtalya olup, İtalya'yı 86 milyon dolarlık mobilya ithalatı ile Almanya takip etmektedir. Mobilya ithalatımızda öne çıkan diğer ülkeler arasında Polonya, Fransa, Romanya ve Bulgaristan yer almaktadır.

Dünyanın en büyük üreticisi ve ihracatçısı konumunda olan bu ülkelerin Türk pazarında kabul görmesi, Türkiye'de de kaliteli ve gösterişli mobilya tüketebilecek geniş bir kesimin varlığını ortaya koymaktadır. İthal ettiğimiz başlıca ürün grupları; oturmaya mahsus mobilyaların aksam-parçaları, diğer ahşap mobilyalar, diğer metal mobilyalar, metal

iskeletli içi doldurulmuş oturmaya mahsus diğer mobilyalar, ahşap iskeletli içi doldurulmuş oturmaya mahsus diğer mobilyalar, metal iskeletli içi doldurulmamış oturmaya mahsus diğer mobilyalar şeklinde sıralanabilir.

Ülkelere Göre Mobilya İthalatı (Değer: 1000 ABD \$)

Ülke Adı	2013	2014	2015
Çin	271.036	290.755	242.641
İtalya	117.601	107.331	87.327
Almanya	103.377	95.766	86.369
Polonya	54.977	50.101	47.590
Fransa	42.636	39.199	35.498
Romanya	29.959	30.967	33.284
A.B.D.	16.257	16.209	20.038
Vietnam	18.534	21.648	19.785
Güney Kore	5.240	11.815	18.975
İspanya	44.517	30.550	14.792
Endonezya	17.111	18.985	14.292
Çek Cumhuriyeti	10.783	17.765	12.280
Japonya	15.131	13.480	11.993
İngiltere	9.255	9.287	11.976
Kesinleşmemiş Ülke	13	8	10.757
İsveç	9.308	8.536	9.707
Macaristan	6.852	8.218	9.703
Litvanya	9.336	7.834	8.587
Bulgaristan	6.742	6.715	7.841
Hindistan	10.582	13.392	7.618
Slovakya	6.439	5.756	6.691
Kayseri Serb.Bölge	1.949	13.008	6.380
Malezya	5.547	4.639	5.048
Danimarka	5.356	6.894	5.000
Tayvan	6.405	6.871	4.944
Portekiz	3.906	3.618	3.911
Hollanda	4.664	4.379	3.877
Belçika	2.945	1.914	2.866
Avusturya	5.840	5.499	2.604
Slovenya	3.596	2.289	1.847
Liste Toplamı	845.894	853.430	754.222
Genel Toplam	865.335	879.050	774.388

Kaynak: TÜİK

4. DÜNYA TİCARETİ

Mobilya dış ticaretinde son yıllarda göze çarpan başlıca gelişim mobilya pazarının dışa açılma oranındaki artıştır. 34 milyar dolara yaklaşan mobilya dış ticaret açığı ile ABD, 60 milyar doları aşan ihracatı ile AB ve yaklaşık 58 milyar doları aşan mobilya dış ticaret fazlası ile Çin sektörün önemli aktörleri olarak dünya mobilya piyasalarını yönlendirmektedirler.

İhracat

Dünya mobilya ihracatı, 2002 yılında 63,9 milyar dolar iken, 2008 yılında 132,3 milyar dolara ulaşmış ancak küresel ekonomik krizin etkisiyle 2009 yılında 108,2 milyar dolara düşmüştür. Son sekiz yıllık dönemde yaklaşık olarak yıllık ortalama % 8 civarında bir büyümeyi ifade eden rakamlardaki bu artışın kriz sonrası dönemde biraz yavaşlama göstererek bu orana yakın bir şekilde devam edeceği düşünülmektedir. Nitekim, 2014 yılında dünya mobilya ihracatı bir önceki yıla göre %5,5 oranında artış göstererek 178,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dünya mobilya ihracatında büyük ölçüde AB ülkeleri söz sahibidir. Birçok AB ülkesinde mobilya imalatı temel bir endüstridir ve dünyada rekabetçi bir konuma sahiptir. Almanya ve İtalya Birliği'nin en büyük üretici ve ihracatçılarıdır. Polonya, Fransa, Danimarka, Belçika, İsveç, Danimarka, Avusturya, İngiltere ve Hollanda ise diğer önemli mobilya ihracatçılarıdır. AB mobilya endüstrisi son derece uzmanlaşmış olup, pek çok alt sektörden oluşmaktadır. Döşenmiş/kaplanmış mobilyalar ile mutfak mobilyaları en büyük iki üretim grubudur. AB ülkeleri aynı zamanda ahşap mobilya transit ticaretinde de önemli bir konuma sahiptir.

AB ülkelerinden Almanya 2014 yılı verilerine göre 13,5 milyar dolarlık ihracat rakamı ile ilk sırada yer almaktadır İtalya ise 2014'de 11,9 milyar dolarlık ihracatıyla, dünya mobilya ihracatının % 6,7'lik kısmını gerçekleştirmiş ve AB ülkeleri arasında ikinci sırada yer almıştır. İtalyan ürünlerinin dünyada tercih edilmesinin nedeni tarz, tasarım, teknoloji ve etkin servis olarak sıralanmaktadır.

Çin mobilya ihracatında hızla büyüyerek Almanya ve İtalya'yı geride bırakmıştır. Çin'in 2014 yılındaki ihracatı 60,6 milyar dolar olup, dünya mobilya ihracatının % 33,9'luk dilimini oluşturmaktadır. 2014 yılı mobilya ihracatında söz sahibi diğer ülkeler ve payları ise sırasıyla şöyledir; Almanya % 7,5, İtalya % 6,7, Polonya % 6,2, ABD % 4,9, Meksika % 4,3 ve Vietnam %3,4.

Türkiye'nin dünya mobilya ihracatındaki 2013 yılı payı %1,32 olup, bu oran 2014 yılında % 1,35 seviyesine çıkmıştır.

Dünya genelinde mobilya ihracatı yapan ilk 20 ülke nezdinde genel olarak ihracat rakamlarında bir artış gözlenmektedir. Bahsekonu ülkeler, 2014 yılı verilerine göre dünya mobilya ihracatının %86'sını gerçekleştirmekte olup, sektörde öne çıkan ülkelerdir. 2014 yılında mobilya ihracatını bir önceki seneye göre en çok arttıran ülke % 50 artış ile Vietnam olup, bunu takip eden Meksika'nın bir yıldaki ihracat artışı %15,5 oranında iken Polonya'nın artış oranı ise % 12 civarındadır.

Ülkeler İtibariyle Dünya Mobilya İhracatı (Değer: Milyon ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2013	2014	2014 Ülke Payları (%)
1	Çin	169.599	178.841	33,9
2	Almanya	60.083	60.623	7,5
3	İtalya	12.947	13.502	6,7
4	Polonya	11.592	11.964	6,2
5	ABD	9.873	11.117	4,9
6	Meksika	8.188	8.761	4,3

7	Vietnam	6.682	7.719	3,4
8	Kanada	4.060	6.107	2,3
9	Çek Cumhuriyeti	3.948	4.159	2
10	Fransa	3.137	3.623	1,7
11	İngiltere	2.971	2.965	1,6
12	Malezya	2.353	2.801	1,4
13	Romanya	2.416	2.542	1,4
14	Türkiye	2.106	2.431	1,4
15	Danimarka	2.237	2.422	1,4
16	İsveç	2.194	2.417	1,3
17	Hollanda	2.399	2.323	1,3
18	İspanya	2.247	2.300	1,3
19	Portekiz	2.169	2.293	1,0
20	Endonezya	1.638	1.849	1,0
Liste Toplamı		145.027	153.745	86,0
Genel Toplam		169.599	178.841	100,0

Kaynak: ITC-International Trade Center (Uluslararası Ticaret Merkezi)-Trademap

İthalat

Dünya mobilya ithalatı yıllar itibariyle artış göstermiş olup, 2002'de 68 milyar dolardan 2011'de 139,6 milyar dolara yükselmiştir. 2014 yılında ithalat bir önceki yıla göre % 7,7 oranında artış göstererek 130,7 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. İthalatta en büyük pay ihracatta olduğu gibi AB'ye aittir.

Dünyanın en büyük mobilya ithalatçısı konumundaki ülke ise ABD'dir. ABD 2014'de 42,3 milyar dolar değerindeki ithalatı ile tek başına, dünya mobilya ithalatının yaklaşık ¼'lük kısmını gerçekleştirmiştir.

ABD'den sonra en büyük ithalatçı ülke Almanya'dır. 2014'de 15,8 milyar dolarlık ithalatı ile dünya mobilya ithalatının yaklaşık %10'unu gerçekleştirmiştir. Diğer önemli ithalatçı ülkeler ise şöyledir; İngiltere, Fransa, Japonya, Kanada ve Hollanda'dır.

Ülkeler İtibariyle Dünya Mobilya İthalatı (Değer: Milyon ABD \$)

Sıra	Ülke Adı	2013	2014	2014 Ülke Payları (%)
1	ABD	38.836	42.289	25,3
2	Almanya	14.006	15.839	9,5
3	İngiltere	7.911	8.961	5,4
4	Fransa	8.081	8.420	5,0
5	Japonya	6.927	7.009	4,2
6	Kanada	6.808	6.978	4,2
7	Hollanda	3.539	3.748	2,2
8	İsviçre	3.621	3.653	2,2
9	Belçika	3.831	3.444	2,1
10	Avustralya	3.141	3.367	2,0
11	Rusya	3.592	3.333	2,0
12	İspanya	2.633	3.038	1,8
13	Meksika	2.772	2.884	1,7
14	Çin	2.547	2.792	1,7

15	İtalya	2.396	2.663	1,6
16	Avusturya	2.641	2.653	1,6
17	Birleşik Arap Emirlikleri	2.769	2.636	1,6
18	Suudi Arabistan	1.711	2.468	1,5
19	İsveç	2.244	2.366	1,4
20	Norveç	2.131	2.182	1,3
Liste Toplamı		122.135	130.723	78,3
Genel Toplam		155.042	166.987	100,0

Kaynak: ITC-International Trade Center (Uluslararası Ticaret Merkezi)-Trademap

Almanya, İtalya, İngiltere, Fransa, İspanya ve Hollanda AB'nin en büyük mobilya tüketicileridir. Söz konusu ülkeler nüfus yapısı itibarıyla dışa açık, çok fazla seyahat eden, çok-kültürlü insanları ile de mobilya tüketiminde değişik kültürlerin özelliklerinden etkilenmektedir. Döşenmiş/kaplanmış oturma grupları (kanepeler ve berjerler) ve mutfak mobilyası AB mobilya piyasasında en fazla talep edilen ürün gruplarıdır. Yatak odası, yemek odası ve diğer mobilyalar (salon mobilyası) AB mobilya tüketiminin yaklaşık % 40'ını oluşturmaktadır. Gelecek yıllarda AB mobilya pazarındaki büyümenin yavaşlaması beklenmektedir. Bununla birlikte geleneksel mobilyadan modern mobilyaya doğru olan yönelimin devam etmesi ve mobilya tasarım ve tarzındaki çeşitliliğin de artması öngörülmektedir. Ayrıca AB tüketim kalıbında öne çıkan bir diğer önemli husus da var olan mobilya gruplarına uyum sağlayabilen bağımsız mobilya parçalarının takım/set şeklinde mobilya alımlarına göre pazar paylarını artırıyor olmasıdır. Tüketici grubu açısından da 45 yaş üzeri, tek başına yaşayan kesimin modern mobilya tercihinde artış beklenmektedir. Mobilyada düşük kalite-düşük fiyat ve yüksek kalite-yüksek fiyat şeklinde oluşan ürün yapılanmasının da artacağı düşünülmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr
<http://blog.ibp.gov.tr>
Çağrı Merkezi: 444 43 63